

Školní vzdělávací program školní družiny

Motto

Pokud budeme rybu posuzovat podle její schopnosti vylézt na strom, bude nám připadat neschopná.

1. Charakteristika zařízení

1.1. Umístění a provozní doba

Školní družina se nachází v prvním patře budovy základní školy.

Naše školní družina je rodinného typu. Provozní doba ve školní družině je denně v pondělí až pátek od 7:00 do 8:00 a od 11:40 do 16:00 hod.

Školní družina má jedno oddělení. Kapacita oddělení je maximálně 30 žáků. Odchody žáků jsou s doprovodem rodičů nebo sourozenců, případně samostatné, dle zápisního lístku.

1.2. Materiální zázemí

Školní družina je vybavena sestavou skříněk a polic, stavebnicemi, hračkami, stolními hrami a knihovničkou. Dětem jsou k dispozici knihovničky ve třídách, školní zahrada, tělocvična, obecní pozemky a hřiště s umělým povrchem, brankami a basketbalovými koši.

Děti si mohou v družině zvolit tvůrčí, výtvarné, konstrukční či odpočinkové činnosti.

Prostředí školní družiny je bezpečné, odpovídající hygienickým normám. Děti vedeme k šetrnému zacházení s vybavením a pomůckami školní družiny.

1.3. Personální obsazení

Vzdělávání žáků ve školní družině je vedeno kvalifikovanou vychovatelkou s pedagogickým vzděláním.

1.4. Ekonomické podmínky

O úplatě za školní družinu rozhoduje ředitel školy, pro každý jednotlivý školní rok.

Náklady na provoz školní družiny jsou hrazeny z příspěvku obce a z kapitoly 333 státního rozpočtu.

2. Dokumenty

- ŠVP Školní družiny při MŠ a ZŠ Všeň
- Přehled výchovně vzdělávací činnosti
- Přihláška dále viz. § 9, odstavec 5 vyhlášky č. 74/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Vnitřní řád školní družiny

3. Podmínky přijímání uchazečů

O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v přihlášce, která je určena na období jednoho školního roku a je odevzdána ve stanoveném termínu. Jediné kritérium přijetí je věk dítěte (přijímány jsou děti od nejmladšího po naplnění kapacity školní družiny).

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního až třetího ročníku, k pravidelné docházce však mohou být přijati i žáci čtvrtého a pátého, pokud oddělení nedosáhlo limitujícího počtu žáků.

Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení, (žáci čekající na kroužek, při požádání zákonných zástupců z rodinných důvodů).

4. Podmínky ukončování vzdělávání

Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny oznámí zákonní zástupci písemnou formou vychovatelce školní družiny.

O podmíněném vyloučení rozhodne ředitel v případě závažného provinění se stanovením zkušební lhůty, a to na dobu nejdéle jednoho roku.

O vyloučení z docházky do školní družiny rozhodně ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky školní družiny a po projednání v pedagogické radě.

O podmíněném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitel ve správním řízení.

5. Cíle, formy a délka zájmového vzdělávání školní družiny

5.1. Cíle zájmového vzdělávání:

- Naučit děti smysluplně trávit volný čas
- Rozvíjet myšlení tvořivost a fantazii
- Rozvíjet hrubou a jemnou motoriku
- Rozvíjet vyjadřovací schopnosti
- Osvojit pravidla vhodné komunikace
- Rozvíjet schopnost spolupracovat
- Rozvíjet individuální schopnosti
- Rozvíjet fyzickou zdatnost
- Rozvíjet vnímavost k přírodě
- Vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a jejich kulturám

5.2. Délka a časový plán vzdělávání

1-5 let podle individualit každého dítěte

5.2.1. PODZIM

Možnosti činností:

Seznámení dětí s prostředím a pravidly školní družiny. Upozornění na bezpečnost při pobytu ve školní družině a při zájmových činnostech. Seznamovací hry, orientace v okolí školy. Vycházky do přírody vynecháváme jen v případě nepříznivého počasí. Pozorujeme podzimní proměny v přírodě, odlety ptactva, zbarvující se listí, dozrávání plodů, učíme poznávat houby, upozornění na jedovaté druhy. Hrajeme pohybové hry v lese, na louce nebo na hřišti. Tvoříme z papíru, vlny a přírodních materiálů. Vytváříme jednoduché konstrukce z větví a kůry.

5.2.2. ZIMA

Možnosti činností:

Pozorování volně žijících živočichů v zimě, život okolo krmelce a ptačích krmítek. Krmení ptactva a lesní zvěře. Rozeznávání stop zvěře ve sněhu. Ruční práce – šití, háčkování, pletení. Výroba ozdob a přání, zpívání koled, čtení a vyprávění vánočních příběhů a tradic. Účast na rozsvícení vánočního stromu a vánočních trzích. Dle počasí zařazeno sáňkování a stavění sněhuláků či sněhových příbytků.

5.2.3. JARO

Možnosti činností:

Vycházky jarní přírodou, pozorování a poznávání jarních květin a rozkvétajících keřů a stromů. Vyprávění o zvířatech a jejich mláďatech, přiletu ptáků z teplých krajín, velikonočních tradicích, symbolech a jejich významu. Tvorba jarních a velikonočních dekorací z přírodních i netradičních materiálů. Zdobení vajec a perníčků. Zdůraznění důležitosti ochrany přírody a ohleduplného chování k ní. Sportování na školním hřišti, hry v lese a na louce. Stavebnice a společenské hry.

5.2.4. LÉTO

Možnosti činností:

Pěší výlety či delší vycházky do přírody. Pozorování domácích a hospodářských zvířat. Povídání o bezpečném chování při koupání, opalování, bouřce, sběru lesních plodin nejen v době letních prázdnin. Pohybové hry v lese, na louce a na hřišti. Malování a kreslení v přírodě. Čtení a vyprávění příběhů a zážitků.

5.3. Formy vzdělávání:

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.

6. Obsah zájmového vzdělání

6.1. Obsah vzdělávání ve školní družině

Obsah vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí, které jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání:

Pro účely vzdělávacího plánu školní družiny byly vybrány následující oblasti (kapitoly):

1. Jazyk a jazyková komunikace
2. Člověk a jeho svět
3. Člověk a zdraví
4. Umění a kultura
5. Člověk a svět práce

6.1.1. Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1.1. Cíle

- Domýšlet příběhy, převyprávět příběh
- Všimnout si spojitosti textu s ilustrací
- Podněcovat k rozšiřování slovní zásoby
- Naučit se číst s porozuměním

6.1.1.2. Výstupy

Dítě:

- Využívá získaných čtenářských dovedností, čte s porozuměním
- Dokáže přiřadit ilustraci k danému textu
- Učí se porozumět pojům říkadlo, hádanka, pohádka, básnička
- Domýšlí příběhy

6.1.1.3. Činnostní aktivity

- Četba
- Předčítání
- Vyprávění na různá témata
- Hry s písmeny a se slovy

6.1.1.4. Klíčové kompetence

- Komunikativní kompetence
- Sociální kompetence
- Kompetence k učení
- Kompetence k naplnění volného času

6.1.2. Člověk a jeho svět

6.1.2.1. Cíle

- Rozvoj ekologického cítění
- Vnímání přírody všemi smysly
- Prohlubování lásky a úcty k přírodě a všemu živému
- Poznávání různých stromů rostlin a živočichů
- Vyhledávání a využití přírodních materiálů

6.1.2.2. Výstupy

Dítě:

- Vnímá a pozoruje svět kolem sebe.
- Chápe vzájemnou souvislost lidí a ostatních věcí kolem sebe.
- Chápe význam činnosti a odpovědnosti za své chování ve vztahu k přírodě.
- Učí se jednat šetrně a skromně vzhledem k přírodě.
- Osvojuje si potřebné vědomosti o jiných lidech, živočiších a rostlinách.

6.1.2.3. Činnostní aktivity

- Procházky do přírody spojené s pozorováním přírody
- Hry v přírodě - rozvoj smyslů, pozorování, orientace...

6.1.2.4. Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
- Kompetence sociální a komunikativní
- Kompetence k naplnění volného času
- V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova.**

6.1.3. Člověk a zdraví

6.1.3.1. Cíle

- Rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti
- Dodržovat jednoduchá herní pravidla

- Rozvíjet orientaci v místě
- Vytvářet příležitost pro spolupráci
- Uplatňovat vlastní organizační schopnosti
- Dodržovat pravidla a bezpečnost při sportovních činnostech

6.1.3.2. Výstupy

Dítě:

- Dodržuje základní pravidla chování při tělesné aktivitě a sportu
- Uvědomuje si možná nebezpečí a snaží se jim zabránit
- Uvědomuje si, že pohyb lze spojovat s hudbou, rytmem, představou a zkušeností
- Reaguje na pokyny, signály, gesta
- Dodržuje zásady fair play chování
- Zvládá pohyb v přírodě
- Dovede se v přírodě orientovat
- Získává kladný vztah k pohybovým aktivitám

6.1.3.3. Činnostní aktivity

- Procházky do okolí
- Pohybové hry
- Hry s náčiním (míč, létající talíř, ringo kroužky, obruč...)
- Tanec
- Hry na sněhu, sáňkování

6.1.3.4. Klíčové kompetence

- Kompetence k řešení problémů
- Sociální kompetence
- Kompetence k naplnění volného času

6.1.4. Kapitola Člověk a svět práce

6.1.4.1. Cíle

- Rozšiřovat potřebné vědomosti o různých materiálech a jejich vlastnostech
- Rozvíjet pracovní-praktické dovednosti, motorické i tvořivé schopnosti
- Dodržovat zásady bezpečnosti při práci
- Správně zacházet s používanými pomůckami a nástroji
- Pěstovat smysl pro pořádek, vést k zručnosti a pečlivosti
- Uplatňovat vlastní nápady
- Rozvíjet estetické cítění
- Rozvíjet jemnou motoriku ruky, zručnost, trpělivost při zacházení s nástroji a při práci s materiálem
- Vést k aktivitě, vynalézavosti a tvořivému přístupu

6.1.4.2. Výstupy

Dítě:

- Přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku
- Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce
- Rozlišuje a pojmenovává
- Druhy zpracovávaného materiálu
- Hospodárně s Materiálem zachází
- Vybírá pro činnost vhodné pomůcky a nástroje
- Provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi
- Provádí základní činnosti s papírem, kartonem, modelovací hmotou, textilem
- Ovládá jednoduché pracovní postupy

6.1.4.3. Činnostní aktivity

- Montážní a demontážní činnosti se stavebnicemi
- Techniky tisku, koláže, proláže, frotáže
- Navlékání korálků
- Kresba a malba
- Práce s vlnou a tkaninou
- Tvorba z papíru, stříhání, lepení
- Šití, háčkování
- Výroba z přírodních a netradičních materiálů

6.1.4.4. Klíčové kompetence

- Sociální kompetence
- Činnostní a pracovní kompetence

7. Rizika

7.1. Rizika ovlivňující a narušující výchovně vzdělávací činnost

- Časová rozdílnost při nástupu žáků do družiny po vyučování
- Více ročníků v oddělení
- Kroužky, zájmové činnosti
- Střídání přítomnosti žáků na činnost
- Odchody žáků domů a předávání žáků rodičům
- Časový prostor na činnosti
- Zapomnětlivost žáků
- Zdravotní potíže žáků (alergie, bolesti, nevolnost)

8. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- Žáci dbají během pobytu ve školní družině pokynů vychovatelky.
- Nesmí svévolně opustit prostory užívané školní družinou.
- Odhlášení dítěte z družiny musí být provedeno písemně.
- Žáci využívají prostory družiny, tělocvičny, hřiště a další venkovní prostory určené vychovatelkou.
- Pro sportovní a výtvarnou činnost využívají žáci vhodné oblečení a obuv
- Všichni dodržují pravidla BOZP a PO.
- Každé poranění či úraz musí žáci neprodleně hlásit vychovatelce.

9. Podmínky vzdělávání žáků se SVP

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny.

V případě začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné zajištění asistenta pedagoga pro účastníka a účast vychovatelky školní družiny na dalším vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky.

Cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře
- podpůrná opatření k začlenění do činností – asistent pedagoga, speciální pomůcky, individuální péče
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka
- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka

Rozvoj mimořádně nadaných žáků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání zabezpečením dostatku studijního materiálu, individuální práci se žákem, vytvářením podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti.

10. Závěr

- Naším cílem je vytvářet respektující prostředí s bezpečnými hranicemi a pravidly pro všechny zúčastněné. Dát prostor pro vyjádření vlastního názoru dětí v záležitostech, které se jich týkají a společně hledat řešení, které by vyhovovalo nám všem.
- Respektujeme osobitost a individualitu v každém z nás.
- Snažíme se vytvářet tolerantní a podnětné prostředí.
- Snažíme se vést děti ke spravedlnosti, zodpovědnosti a ohleduplnosti.

Platnost, účinnost tohoto řádu:

Ve Všeni dne 1. 2. 2020

Mgr. Eva Krejčíková, pověřený ředitel